

Sygn. akt VI Ca 359/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący-Sędzia SSO Halina Garus

Sędziowie SSO Jolanta Janas (spr.)

SSO Hanna Morejska

Protokolant st. sekr. sąd. Krystian Kowalik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 czerwca 2016r.

sprawy z wniosku P. L.

z udziałem M. L.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji obu stron

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 2 marca 2016r.

sygn. akt II Ns 1852/11

postanawia: oddalić obie apelacje.

Sygn. akt VI Ca 359/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 marca 2016 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie ustalił, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków P. L. i M. L., których małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie sygn. akt I RC 612/09, wchodziły: nieruchomości położona w K. przy ul. (...) oznaczona jako działka nr (...) o powierzchni 0,1332 ha, dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie X Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Kłobucku prowadzi księgę wieczystą nr (...); nieruchomości położona w K. oznaczona jako działka nr (...) o łącznej powierzchni 0,6304 ha, dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie X Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Kłobucku prowadzi księgę wieczystą nr (...); gospodarstwo rolne położone w G. oznaczone jako działki o numerach geodezyjnych (...) o łącznej powierzchni 1,3000 ha, dla którego Sąd Rejonowy w Wieluniu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...); przedsiębiorstwo prowadzone w postaci jednoosobowej działalności gospodarczej – Firma Handlowo – Usługowa (...) z siedzibą w K.; ruchomości : pralka B.; lodówka A.; telewizor P. (...) (pkt 1 - 5 postanowienia) oraz dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków P. L. i M. L. w ten sposób, że: zarządził sprzedaż w trybie licytacji zgodnie z przepisami k.p.c. nieruchomości położonych w K. objętych księgami wieczystymi nr (...) szczegółowo opisanych w pkt 1 i 2 postanowienia a sumę uzyskaną ze sprzedaży w drodze licytacji nakazał podzielić pomiędzy współwłaścicieli po połowie. Sąd Rejonowy przyznał gospodarstwo rolne położone w G. opisane szczegółowo w pkt 3 oraz ruchomości szczegółowo opisane w pkt 5 na wyłączną własność uczestniczce postępowania M. L. a wnioskodawcy przyznał na wyłączną własność przedsiębiorstwo Firmę Handlowo – Usługową (...) szczegółowo opisaną w pkt 4 .

Ponadto Sąd I instancji ustalił, iż udziały byłych małżonków P. L. i M. L. w majątku wspólnym są równe (pkt 7 postanowienia) oraz tytułem dopłaty zasądził od wnioskodawcy P. L. na rzecz uczestniczki postępowania M. L. kwotę 2 234,50 zł. płatną w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktu procentowego (pkt 8 postanowienia) . W punkcie 9 postanowienia sąd orzekł o pobranych pożyczkach i zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania M. L. kwotę 42 075,50 zł. płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktu procentowego. Ponadto tytułem zwrotu nakładów zasądził od uczestniczki postępowania M. L. na rzecz wnioskodawcy P. L. kwotę 3085 zł (trzy płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktu procentowego (pkt 10 postanowienia). W pozostałej części sąd oddalił wniosek (pkt 11 postanowienia) i umorzył postępowanie w pozostałym zakresie (pkt 12 postanowienia). W punkcie 13 postanowienia Sąd Rejonowy orzekł o kosztach procesu i nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Częstochowie od wnioskodawcy P. L. kwotę 3 787,56 oraz od uczestniczki postępowania M. L. kwotę 2 413,60 zł tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa oraz stwierdził, że w pozostałym zakresie każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt 14 postanowienia).

Rozpoznając sprawę Sąd I instancji ustalił, iż w dniu 11 listopada 1989 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w P. M. L. i P. L. zawarli związek małżeński.

Na początku małżeństwa strony mieszkały u rodziców uczestniczki postępowania . W dniu 5 maja 1993 roku strony zakupiły nieruchomość położoną w K. przy ul. (...), oznaczoną jako działka nr (...) o powierzchni 0,1332 ha, gdzie ze wspólnych środków wybudowali budynek mieszkalny. W pierwszych latach małżeństwa wnioskodawca pracował w N., a następnie pracował w firmie (...) w J. do końca listopada 1998 roku. W tym czasie urodziły się stronom dzieci, nad którymi bieżącą opiekę - przede wszystkim podczas wyjazdów wnioskodawcy do pracy do Niemiec - sprawowała uczestniczka postępowania . W trakcie budowy domu stronom finansowo pomagali zarówno rodzice wnioskodawcy jak i rodzice uczestniczki postępowania.. F. L.- ojciec wnioskodawcy - finansował początkowe prace na budowie takie jak : wynajęcie koparki, zakup żwiru i cementu. Nadto pomagał stronom nadzorując prace na budowie, kiedy wnioskodawca był w Niemczech. Strony mieszkając u rodziców uczestniczki postępowania nie musiały ponosić wszystkich kosztów związanych z bieżącym utrzymaniem rodziny. Ojciec uczestniczki postępowania pomagał także wnioskodawcy w robieniu pustaków.

Na nieruchomości w K. w dniu 30 grudnia 1998 roku wnioskodawca wraz z uczestniczką postępowania zaczęli prowadzić działalność gospodarczą, której przedmiotem w pierwszym okresie jej istnienia był handel obwoźny – sprzedaż sznurka rolniczego i gumofilców. Na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej strony kupowały samochody. Na początku miały P. (...), który został kupiony za pieniądze pożyczone od ojca wnioskodawcy, które w całości zostały zwrócone przez strony F. L. w trakcie trwania małżeństwa. Następnie P. (...) został sprzedany i strony kupiły (...), który widniał jako środek trwały w prowadzonej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej. Samochód ten został sprzedany w 2010 roku, a środki przeznaczone na działalność gospodarczą. Krótko po sprzedaży samochodu marki M. (...) wnioskodawca zawarł umowę leasingową, której przedmiotem był samochód O. (...). Kolejnym pojazdem wykorzystywanym do prowadzenia działalności gospodarczej był C. (...), który również był przez firmę wnioskodawcy leasingowany. W 2008 roku strony kupiły samochód V. (...), który następnie wnioskodawca sprzedał w 2009 roku, a środki ze sprzedaży auta przeznaczył na uregulowanie bieżących zobowiązań prowadzonej przez siebie firmy . Samochód F. (...) został zakupiony przez wnioskodawcę już po rozstaniu się stron w marcu 2009 roku za środki, które wnioskodawca w drodze darowizny otrzymał od swojego ojca.

Jak wynika z ustaleń Sądu Rejonowego w dniu 3 grudnia 2002 roku strony zawarły umowę kupna - sprzedaży nieruchomości położonej w K., oznaczonej jako działka (...) o powierzchni 0,6304 ha ze środków pochodzących z majątku wspólnego. Od 2002 roku strony zaczęły prowadzić działalność gospodarczą w wybudowanym przez siebie budynku gospodarczym na nieruchomości w K., który został zaadoptowany na sklep. Od tego czasu wnioskodawca zajmował się handlem obwoźnym, uczestniczka postępowania prowadziła sprzedaż w sklepie. M. L. zajmowała się sprzedażą towarów w sklepie jednakże formalnie nie była zatrudniona w tym sklepie . Od momentu rozstania się stron

działalność gospodarczą prowadzi wyłącznie wnioskodawca. Obecnie przedmiotem jego działalności jest sprzedaż hurtowa i detaliczna produktów dla rolników i ogrodników. Wnioskodawca wyłącznie spłacał kredyt obrotowy zaciągnięty na potrzeby prowadzonej działalności z dochodów, które przynosiło przedsiębiorstwo. Nadto w dniu 21 października 2003 roku strony otrzymały w drodze umowy darowizny od rodziców uczestniczki postępowania gospodarstwo rolne położone w G..

Sąd Rejonowy ustalił ponadto, iż uczestniczka postępowania jest osobą bezrobotną. Utrzymuje się z alimentów, które płaci na jej rzecz wnioskodawca w kwocie 500 zł miesięcznie oraz pomagają jej finansowo rodzice. Wnioskodawca od sierpnia 2015 roku prowadzi działalność gospodarczą na zakupionej przez siebie po rozwodzie stron nieruchomości położonej w K. przy ul. (...). Jej zakup został sfinansowany przez wnioskodawcę z zaciągniętego na ten cel kredytu, natomiast wkład własny stanowiła kwota 35 000 zł.

Przechodząc do rozważań Sąd Rejonowy wskazał, iż stosownie do dyspozycji art. 566 i 567 kpc sprawy o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami rozstrzyga sąd rejonowy miejsca położenia majątku. W ramach tego postępowania sąd jest zobligowany do ustalenia składu majątku wspólnego oraz do rozstrzygnięcia żądania ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym i o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi.

Sąd Rejonowy wskazał, iż bezspornym było, że pomiędzy stronami, które zawarły związek małżeński w dniu 11 listopada 1989 roku z tą datą z mocy prawa powstała ustawowa wspólność majątkowa małżeńska (art. 31 krio), która trwała do dnia jej sądowego zniesienia z dniem 5 lutego 2011 roku na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie sygn. I 1RC 612/09. Spór stron sprowadzał się natomiast do ustalenia udziałów małżonków w majątku wspólnym, jego wartości, a przede wszystkim wartości wchodzącego w skład majątku przedsiębiorstwa w postaci jednoosobowej działalności gospodarczej oraz rozliczenia środków pieniężnych ze sprzedaży samochodów M. (...), O. (...), V. (...) i F. (...). W toku postępowania strony porozumiały się odnośnie samochodu marki V. (...), którego własność strony przeniosły na syna, nadto cofnęły wniosek w zakresie rozliczenia mebli i w związku z tym w tym zakresie Sąd Rejonowy umorzył postępowanie. Strony również zgodnie ustaliły wartość ruchomości w postaci pralki B., telewizora P. i lodówki A. na kwotę 1 000 zł.

Sąd Rejonowy skonstatował, że wspólność ustawowa jest wspólnością majątkową obejmującą dorobek małżonków, na który składają się przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności przez oboje małżonków lub przez jedno z nich (art. 31 §1 krio), z wyjątkiem przedmiotów taksatywnie wymienionych w art. 33 krio (pkt 2-10), z modyfikacją wynikającą obecnie z art. 34 krio. Dorobkiem małżonków są także pobrane wynagrodzenia za pracę oraz dochody z innej działalności zarobkowej, a także z majątku wspólnego oraz osobistego każdego z małżonków (art. 31 §2 krio). O przynależności określonego składnika do majątku wspólnego nie decydują zatem okoliczności związane ze sposobem i formą jego nabycia, czy udziałem w transakcji obojga małżonków, ale przede wszystkim czas nabycia, który przypadać musi na okres trwania wspólności ustawowej. Dla spowodowania takiego skutku lub jego wyłączenia w zasadzie nie ma znaczenia jednostronne oświadczenie woli małżonka będącego stroną czynności prawnej. Bez znaczenia jest też wola wyrażona przez osobę trzecią, będącą drugą stroną takiej czynności lub osobą dokonującą jednostronnej czynności prawnej. Wyjątkiem są tutaj przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę.

Jak wskazał Sąd I instancji zgodnie z art. 43 § 1 kro oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym. (art. 43 § 2 i 3 kro). Zasada równych udziałów obowiązuje bez względu na stopień, w którym każde z małżonków przyczyniło się do powstania majątku wspólnego i niezależnie od przyczyny ustania wspólności. Wyjątkiem od tej reguły jest możliwość ustalenia innej wielkości udziałów, przy czym dotyczyć one muszą całego składu majątku, a nie jego wybranych elementów, i dodatkowo muszą być wynikiem „ważnych powodów” i przyczyniania się przez małżonków do powstania majątku w różnym stopniu. Ważne powody zachodzą wówczas, gdy małżonek, którego dotyczy żądanie ustalenia nierównego udziału, w sposób

rażący i uporczywy nie przyczynia się do powstania dorobku stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych (por. postanowienie SN z dn. 26.11.1973r. III CRN 227/73, publ. OSNCP 1974, z.11, poz. 189), natomiast nie świadczy o ich istnieniu okoliczność niezawinionego nie przyczyniania się do pomnażania majątku, np. z powodu hospitalizacji w czasie ciąży. Z kolei o stopniu przyczynienia nie decyduje wyłącznie wysokość zarobków lub innych dochodów, a ciężar wykazania istnienia przesłanek warunkujących ustalenie nierównych udziałów spoczywa na tym, kto zgłosił wniosek w tym zakresie (por. postanowienie SN z dn. 2.10.1997r. II CKN 348/97). Odejście od reguły wynikającej z art. 43 § 1 kro i ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym dopuszczalne jest jedynie w razie łącznego wystąpienia obydwu powyżej wskazanych przesłanek, które muszą wystąpić łącznie, a mianowicie ważne powody oraz różny stopień przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego (vide lex nr 77054).

Sąd Rejonowy zaznaczył, że przez ważne powody rozumie się także okoliczności, które oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego sprzeciwiają się przyznaniu jednemu z małżonków korzyści z tej części majątku wspólnego, do powstania której ten małżonek przyczynił się. O stopniu przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego nie decyduje przy tym wyłącznie wysokość zarobków lub innych dochodów osiąganych przez małżonków wykorzystanych na zaspokojenie potrzeb rodziny. Dla jego określenia istotne jest natomiast czy małżonkowie racjonalnie gospodarują posiadanymi zasobami, w szczególności czy ich nie trwonią.

Zdaniem Sądu I instancji w toku niniejszego postępowania uczestniczka nie udowodniła, że zachodzą przesłanki określone w art. 43 § 2 kro do uznania, że ona przyczyniła się do powstania majątku wspólnego stron w większym stopniu ani że wnioskodawca trwonił majątek wspólny. Od 1998 roku strony prowadziły działalność gospodarczą, oboje swoją pracą przyczyniali się do tego, że przedsiębiorstwo przynosiło dochód i pozwalało im utrzymać rodzinę, nabywać majątek. Wnioskodawca zajmował się dostawą towaru, jego dowożeniem do klientów jak i handlem obwoźnym. Natomiast uczestniczka postępowania sprzedawała towar w sklepie, pomagała również wnioskodawcy w rozładunku towaru. Strony z majątku wspólnego wybudowały dom, następnie w 2002 roku zakupiły kolejną nieruchomość. Nie było zatem spehionych przesłanek do uznania, iż uczestniczka postępowania przyczyniła się do powstania majątku w 70%, natomiast wnioskodawca w 30%. Sąd Rejonowy nie dopatrywał się podstaw do zmniejszenia należnych wnioskodawcy dopłat z tytułu podziału majątku wspólnego.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż w przedmiotowej sprawie stanowiska stron, co do składu majątku stanowiącego ich małżeński dorobek, nie były do końca zbieżne. Spór dotyczył samochodu F. (...), ponieważ uczestniczka postępowania domagała się uznania tegoż składnika za majątek wspólny i rozliczenia środków uzyskanych przez wnioskodawcę z jego sprzedaży. Jednak Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy i jego ojca F. L. i przyjął, iż pojazd zakupiony z środków finansowych przekazanych wnioskodawcy przez jego ojca w formie darowizny stanowił majątek osobisty wnioskodawcy. W związku z tym kwota uzyskana przez wnioskodawcę z tytułu sprzedaży tego samochodu nie mogła podlegać rozliczeniu i w tym zakresie Sąd Rejonowy wniosek oddalił. Sąd ten oddalił również wniosek w zakresie rozliczenia środków otrzymanych przez wnioskodawcę z tytułu sprzedaży samochodów V. (...), M. (...) i O. (...). Samochody M. (...) i O. (...) były pojazdami stanowiącymi składniki majątkowe przedsiębiorstwa Firmy Handlowo – Usługowej (...). Nadto O. (...) był samochodem leasingowanym, zatem przez okres trwania umowy z leasingodawcą nie stanowiły własności firmy wnioskodawcy.

Sąd ten wskazał, iż oszacowanie przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego wiązało się z uwzględnieniem przy ustaleniu jego wartości wszystkich składników i praw majątkowych firmy, a zatem również środków trwałych w postaci pojazdów jak i umów leasingowych. Zdaniem Sądu brak uzasadnienia dla ustalenia osobnych wartości tychże pojazdów i ich osobnego rozliczenia między stronami. Sąd Rejonowy nie uwzględnił też rozliczenia środków pochodzących ze sprzedaży samochodu V. (...). Bowiem wnioskodawca konsekwentnie w toku postępowania wskazywał, iż środki ze sprzedaży przeznaczył na spłatę zobowiązań firmy, które powstały w trakcie trwania małżeństwa, a zatem obciążała obie strony. Twierdzenia wnioskodawcy w tym zakresie potwierdziła uczestniczka, która przyznała, iż przedsiębiorstwo miało zadłużenia związane z bieżącymi zobowiązaniami.

Sąd I instancji oddalił również żądanie zgłoszone przez wnioskodawcę, które dotyczyło rozliczenia spłaconego przez P. L. kredytu obrotowego po ustaniu wspólności majątkowej. Należy podkreślić, iż kredyt ten został zaciągnięty

na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej i był spłacany przez wnioskodawcę z dochodów osiągniętych przez przedsiębiorstwo. Sąd ten podkreślił, iż obciążenie kredytowe było brane przez biegłego do spraw szacowania przedsiębiorstw pod uwagę przy ustaleniu wartości przedsiębiorstwa jaki i ustalenia osiąganego przez wnioskodawcę dochodu z działalności gospodarczej.

Sąd Rejonowy nie uwzględnił również w rozliczeniach między stronami podnoszonych przez wnioskodawcę darowizn, które miał on otrzymać od ojca w postaci gotówki i materiałów budowlanych do majątku osobistego. Bowiernie twierdzenia te nie znalazły potwierdzenia w zeznaniach samego F. L., który wskazał, iż pomagał przy budowie domu mając świadomość, iż jest on budowy dla obojga małżonków. Wniosek został również oddalony o rozliczenie pożytków jakie firma przyniosła po rozwodzie stron. Natomiast dla obliczenia wartości udziałów przypadających małżonkom, Sąd ten posłużył się wiedzą specjalistyczną - zgodnie z opinią biegłego rzeczoznawcy wartość nieruchomości gruntowej położonej w G., której wyniosła 23 810 zł, wartość ruchomości w postaci pralki B., telewizora P. i lodówki A. w kwocie 1 000 zł oraz wartość przedsiębiorstwa w kwocie 29 279 zł (oszacowanego z uwzględnieniem, iż strony przekazały środek trwały w postaci V. (...) synowi). Łącznie wartość majątku wspólnego byłych małżonków M. L. i P. L. wynosił. 54 089 zł. Sąd Rejonowy przyjął, iż udziały stron w majątku wspólnym są równe, udział każdego z małżonków wynosił 27.044,50 zł. Nadto Sąd ten ustalił wartość pożytków pobranych przez wnioskodawcę z tytułu prowadzenia przedsiębiorstwa w kwocie 84 151 zł.

Jak wskazał Sąd Rejonowy z mocy art. 212 § 2 k.c. orzeka się równocześnie o obowiązku spłaty pozostałych właścicieli. Równocześnie sąd oznaczył termin i sposób uiszczenia spłat. W razie rozłożenia spłat na raty, terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. Zdaniem Sądu w postępowaniu sądowym trudną kwestią jest przesądzenie, któremu ze współwłaścicieli przyznać wspólną rzecz na własność, może to nastąpić stosownie do okoliczności konkretnego przypadku. Jednocześnie również obowiązek spłaty pozostałych współwłaścicieli powinien nastąpić stosownie do konkretnych okoliczności.

Odwołując się do okoliczności niniejszej sprawy Sąd Rejonowy wskazał, iż uwzględniając stanowiska stron w przedmiocie podziału majątku wspólnego oraz zgromadzony w sprawie materiał dowodowy przyznał na wyłączną własność uczestnicze postępowania nieruchomość rolną położoną w G., natomiast odnośnie nieruchomości położonych w K. zarządził ich sprzedaż w trybie licytacji stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Sąd I instancji przyznał przedsiębiorstwo Firmę Handlowo - Usługową (...) wnioskodawcy, zgodnie z wolą obojga małżonków a rozliczeń w zakresie ruchomości dokonał zgodnie z porozumieniem stron przyznając je na własność uczestnicze postępowania.

Konkludując Sąd ten wskazał, że wnioskodawca otrzymał składniki majątkowe o wartości 29 279 zł, natomiast uczestniczka postępowania o wartości 24 810 zł i w związku z tym Sąd zasądził tytułem dopłaty od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 2 234,50 zł i płatność jej odroczył na okres 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia, biorąc pod uwagę wysokość dopłaty oraz możliwości finansowe wnioskodawcy.

Przystępując do dalszej części rozważań należy podnieść, że zgodnie z dyspozycją art. 45 § 1 krio każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, jak również może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Pojęciem majątku wspólnego należy przy tym obejmować nie tylko aktywa, które potocznie są utożsamiane z majątkiem, ale także pasywa, które z woli małżonków stały się elementem dorobku. Do tych ostatnich należy zaliczyć wydatki związane z utrzymaniem rzeczy wspólnej, jak przykładowo czynsz, podatki, czy inne opłaty, których powstanie generuje składnik majątku wspólnego jak i również spłatę kredytu zaciągniętego wspólnie w trakcie trwania pomiędzy małżonkami wspólności ustawowej.

Sąd Rejonowy uznał, iż w okresie od dnia ustania wspólności majątkowej do dnia wydania orzeczenia w niniejszej sprawie wnioskodawca łącznie poczynił nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 6 170 zł - z tytułu poniesionych podatków od nieruchomości oraz ubezpieczenia domu.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd ten zasądził tytułem zwrotu nakładów od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 3 085 zł odraczając termin zapłaty kwoty na okres 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, który zbiega się z terminem płatności oznaczonym dla wnioskodawcy w związku z zasądzeniem od niego na rzecz uczestniczki postępowania kwoty 42 075,50 zł tytułem zwrotu pobranych pożytków z przedsiębiorstwa. Oznaczając termin płatności kwoty przez wnioskodawcę z tytułu pobranych przez niego pożytków Sąd miał na względzie przede wszystkim fakt, iż postępowanie w niniejszej sprawie toczyło się przez ponad 4 lata i w tym czasie wnioskodawca winien był liczyć się z koniecznością rozliczenia pobranych przez siebie pożytków z przedsiębiorstwa, tym bardziej, iż dochód ten dotyczył okresu, kiedy między stronami istniała wspólność majątkowa. Zdaniem Sądu I instancji zapłata tejże kwoty nie przewyższa możliwości majątkowych wnioskodawcy.

Jako podstawę orzeczenia o kosztach postępowania Sąd Rejonowy wskazał art. 520 § 1 kpc - z mocy uregulowań którego obciążył strony w równych częściach wygenerowanymi w sprawie kosztami postępowania. Interes stron w niniejszym postępowaniu był wspólny, obie bowiem żądały podziału majątku wspólnego, a tym samym na obu ciąży obowiązek pokrycia kosztów.

Powyższe postanowienie apelacjami zaskarżyły obydwie strony.

Apelujący wnioskodawca P. L. zarzucił:

nierozpoznanie istoty sprawy, brak ustaleń w zakresie składników majątku dorobkowego i ich wartości na dzień ustania wspólności ustawowej małżeńskiej tj. na dzień 5 lutego 2011 roku i w konsekwencji błęd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść orzeczenia, poprzez błędne przyjęcie, iż P. L. jest zobowiązany do zwrotu na rzecz uczestniczki postępowania kwoty 42. 075, 50 zł pobranych pożytków, podczas gdy:

- brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych i faktycznych do zasądzenia w/w kwoty tytułem zwrotu pożytków – Sąd nie ustalił, by na dzień ustania wspólności ustawowej wnioskodawca osiągnął korzyści z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej,

- brak jest zarówno ustaleń Sądu jak i dowodów wskazujących, by wnioskodawca uzyskał korzyści z tytułu prowadzenia przedsiębiorstwa w kwocie 84.151 zł,

- jeśli w/w kwota stanowi odpowiednik dochodu osiągniętego przez wnioskodawcę w okresie od 1 kwietnia 2009 roku do 19 stycznia 2011 roku/ Sąd Rejonowy nie wskazał w treści uzasadnienia na jakich dowodach oparł się ustalając wartość pożytków pobranych z tytułu prowadzenia przedsiębiorstwa, to nie uwzględnia ona rynkowych kosztów zastąpienia pracy własnej wnioskodawcy w podanym okresie (które np. na rok 2011 biegły G. W. ustalił na kwotę 40 934.19 zł rocznie - co pozwala na wniosek zbliżony do wyliczeń biegłego w zakresie ustalenia wartości pożytków za okres 2011 – 2015, iż wartość ta jest ujemna)

- sprzeczność orzeczenia z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, poprzez zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwoty 42.075, 50 zł tytułem zwrotu pobranych pożytków, podczas gdy z opinii biegłego G. W. (2) wynika, iż wartość pożytków stanowiła wartość ujemną;

błąd w ustaleniach i faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść poprzez błędne ustalenie, iż:

- wnioskodawca nie otrzymał darowizny od ojca F. L. w łącznej kwocie 60.000zł wydatkowaną na zakup działki i pokrycie kosztów zakupu materiałów budowlanych i kosztów wzniesienia budynku mieszkalnego, podczas gdy wskazują na to logiczne i spójne zeznania wnioskodawcy i świadka F. L.;

- wnioskodawca jest zobowiązany do zwrotu na rzecz uczestniczki postępowania kwoty 42 075,50zł pobranych pożytków z tytułu prowadzenia przedsiębiorstwa, podczas gdy kwota ta najprawdopodobniej stanowi 1/2 kwoty dochodu osiągniętego przez wnioskodawcę w okresie od 1 kwietnia 2009 roku do 19 stycznia 2011 roku i nie

uwzględnia rynkowych kosztów zastąpienia pracy własnej wnioskodawcy, wydatkowania tej kwoty na potrzeby rodziny i wspólnego gospodarstwa domowego, w którym w okresie, w którym istniał ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej,

obrazę przepisów postępowania – art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną, sprzeczną z zebrany materiał dowodowy ocenę zeznań F. L., podczas gdy znajdują one oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym w toku postępowania w tym w zeznaniach J. K..

Wskazując na powyższe apelujący wnioskodawca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Częstochowie ewentualnie o zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie poprzez uchylenie pkt. 9 orzeczenia i po właściwym ustaleniu składników majątku dorobkowego i ich wartości oraz zasądzenie od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty 60 000 zł i zasądzenie od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania za I i II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację na powyższe orzeczenie złożył również pełnomocnik uczestniczki postępowania, który zaskarżył orzeczenie Sądu Rejonowego w części tj - w zakresie pkt 7 ,8, 9,10 jego sentencji. Pełnomocnik uczestniczki postępowania zaskarżył pkt 7 orzeczenia w całości w zakresie przyjęcia przez Sąd Rejonowy, że udziały stron w majątku wspólnym są równe. W punkcie 8 jego sentencji – w zakresie wadliwego określenia wysokości dopłaty zasądzonej od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania na kwotę 2.234,50zł, w punkcie 9 jego sentencji – w zakresie nie uwzględniającym roszczenia uczestniczki o zwrot pożytków ponad kwotę 42.075,50 zł w punkcie 10 jego sentencji w całości w zakresie zwrotu nakładów na rzecz wnioskodawcy

Skarżąca zarzuciła naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c., poprzez ustalenie wartości przedsiębiorstwa wnioskodawcy w oparciu o opinię biegłego z zakresu wyceny przedsiębiorstw (...), która to opinia została sporządzona w sposób nie odzwierciedlający rzeczywistych pożytków uzyskanych przez wnioskodawcę, przy przyjęciu metody badawczej naruszającej art. 6 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz z pominięciem dokumentacji w postaci zapisków uczestników postępowania (karty 469 - 852 akt);

- art. 225 k.p.c. Pełnomocnik w związku z art. 316 § 2 k.p.c. oraz art. 286 k.p.c. poprzez odmowę otwarcia zamkniętej rozprawy na nowo celem dopuszczenia przeprowadzenia dowodu z opinii innego biegłego z zakresu wyceny przedsiębiorstw na okoliczność ustalenia wartości dochodowej przedsiębiorstwa wnioskodawcy, wartości dodatnich przepływów pieniężnych tego przedsiębiorstwa w okresie od dnia ustania wspólności majątkowej do dnia podziału majątku, różnicy między aktualnym stanem majątku wnioskodawcy a jego stanem na dzień ustania wspólności majątkowej, zdolności wnioskodawcy do regulowania zobowiązań pieniężnych – w sytuacji gdy opinia sporządzona przez biegłego G. W. (2) nie uwzględniała tych okoliczności, a co za tym idzie nie zawierała prawidłowej wyceny przedsiębiorstwa wnioskodawcy;

- art. 227 k.p.c. w związku z art. 286 k.p.c. poprzez oddalenie na rozprawie dniu 17 lutego 2016 roku wniosku uczestniczki o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu wyceny przedsiębiorstw – w sytuacji gdy opinia biegłego G. W. (2) nie zawierała prawidłowej wyceny przedsiębiorstwa wnioskodawcy;

- art. 217 § 3 k.p.c. w związku z art. 286 k.p.c. poprzez pominięcie zawnioskowanego przez uczestniczkę w pismach z dnia 22 i 25 lutego 2016 roku dowodu z opinii innego biegłego z zakresu wyceny przedsiębiorstw na okoliczność ustalenia wartości dochodowej wnioskodawcy, wartości dodatnich przepływów pieniężnych przedsiębiorstwa w okresie od dnia ustania wspólności majątkowej do dnia podziału majątku, różnicy między aktualnym wnioskodawcy a jego stanem na dzień ustania wspólności majątkowej, zdolności wnioskodawcy do regulowania zobowiązań pieniężnych – w sytuacji gdy okoliczność ta – będąca istotą sporu między stronami – nie została w ogóle wyjaśniona w opinii biegłego G. W. (2)

- art. 217 § 3 i art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie na rozprawie w dniu 17 lutego 2016 roku, a następnie pominięcie wniosku uczestniczki postępowania z dnia 22 lutego 2016 roku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka H. K. na okoliczność, czy w okresie od daty ustania wspólności majątkowej uczestników do dnia dzisiejszego toczyły się względem wnioskodawcy postępowania podatkowe, czy wydane zostały w tym okresie decyzje podatkowe w zakresie podatku dochodowego, wystąpienia jednorazowych zdarzeń gospodarczych mogących mieć wpływ na wynik finansów wnioskodawcy,

- art. 11 k.p.c. poprzez poczynienie odmiennych ustaleń od sądu karnego wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie z 4 maja 2010 roku XIII K 50/10 skazującego wnioskodawcę za znęcanie się nad uczestniczką postępowania, że nie istnieją ważne powody wymienione w art. 43 § k.r.i.o. uzasadniające ustalenie nierównych udziałów w majątku skutkiem, czego było błędne ustalenie rzeczywistej wartości przedsiębiorstwa wnioskodawcy, a co za tym idzie wadliwe ustalenie (zaniżenie) wysokości należnej uczestniczce dopłaty (pkt 8 sentencji) oraz kwoty zwrotu pobranych pożytków, a także zawyżenie wysokości spłaty zasądzonej od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy.

Naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

- art. 43 § 2 k.r.i.o. poprzez odmowę ustalenia nierównych udziałów stron w majątku wspólnym, w sytuacji istnienia ważnych powodów do takiego ustalenia.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w zaskarżonej części i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez ustalenie w pkt 7 sentencji, że udział wnioskodawcy P. L. w majątku wspólnym wynosi 30%, zaś M. L. 70%, zmianę pkt 8 do 10 sentencji w ten sposób aby zasądzić kwoty dopłat, zwrotu pożytków i nakładów w oparciu o wyliczenia wartości przedsiębiorstwa wnioskodawcy oraz wartość pożytków pobranych z przedsiębiorstwa przez wnioskodawcę ustalone na podstawie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu wyceny przedsiębiorstw ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, nadto o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Uczestniczka postępowania M. L. w odpowiedzi na apelację wnioskodawcy P. L. wniosła o jej odrzucenie w części dotyczącej pkt 1-3, pkt 5 i pkt 6 zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. – z uwagi na brak wystąpienia gravamen po stronie skarżącego wnioskodawcy, oddalenie apelacji wnioskodawcy w pozostałej części jako oczywiście bezzasadnej oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych, ewentualnie oddalenie apelacji wnioskodawcy w całości jako oczywiście bezzasadnej oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obydwie apelacje stron należało uznać za bezzasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo ustalił okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Wbrew zarzutom obydwóch apelacji, ustalenia te znajdują oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, którego oceny Sąd I instancji dokonał w granicach zasady swobodnej oceny dowodów, z uwzględnieniem zasad logiki i doświadczenia życiowego. Sąd ten wnikliwie i przekonująco ocenił wiarygodność i moc poszczególnych dowodów, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wskazano dowody, na których Sąd się oparł, i przyczyny, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. W związku z tym Sąd Okręgowy nie znalazł powodów do kwestionowania tejże oceny i dlatego ustalenia te w pełni zaakceptował.

Sąd Okręgowy podzielił również ocenę prawną, jakiej dokonał Sąd Rejonowy oraz – przytoczoną powyżej – argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Należy podnieść, że w orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dn. 27 września 2002r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego nie odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dn. 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00 LEX nr 52753; z dn. 12 kwietnia 2001 roku, II CKN 588/99 LEX 52347, z dn. 10 stycznia 2002 roku, II CKN 572/99, LEX nr 53136).

W niniejszej sprawie zważając na jej przedmiot – podział majątku wspólnego – w uznaniu Sądu Okręgowego uprawnionym było dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych specjalistów – rzeczoznawcy majątkowego z zakresu szacowania nieruchomości i urządzeń trwale związanych z nieruchomością - T. M. (karty od 857 do 909) oraz z zakresu wyceny przedsiębiorstw (...) (karty – (...) - (...), uzupełniająca ustna (...) - 1100, uzupełniająca (...) - (...)).

W przyznaniu zarzutów apelacji - zaakcentować należy, iż opinią biegłego jest osąd (por. wyrok SN z dnia 8 listopada 1976 r., I CR 374/76, OSNC 1977, nr 10, poz. 187; por. jednakże wyrok SN z dnia 20 października 1975 r., I CR 474/75, OSP 1976, z. 12, poz. 233; wyrok SN z dnia 20 czerwca 1984 r., II CR 197/84, OSNC 1984, nr 2-3, poz. 37) o okolicznościach faktycznych, stanach lub zdarzeniach, do których poznanie i wyjaśnienia wymagany jest określony zasób wiadomości specjalnych (wykraczających poza zakres wiadomości i doświadczenia życiowego ogółu osób inteligentnych i ogólnie wykształconych - por. postanowienie SN z dnia 12 lipca 1968 r., I CR 279/68, LEX nr 6371; wyrok SN z dnia 20 grudnia 1969 r., I CR 491/69, LEX nr 6640; wyrok SN z dnia 18 sierpnia 1971 r., II CR 256/71, LEX nr 6979; uzasadnienie wyroku SN z dnia 3 kwietnia 1973 r., I PR 58/73, OSNC 1973, nr 10, poz. 183; uzasadnienie wyroku SN z dnia 18 lipca 1975 r., I CR 331/75, LEX nr 7729; wyrok SN z dnia 8 lipca 1994 r., II PRN 4/94, OSNAPiUS 1994, nr 9, poz. 146; postanowienie SN z dnia 12 marca 1999 r., I PKN 40/99, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 390; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 czerwca 1999 r., II UKN 692/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 662; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 599/00, OSNP 2003, nr 15, poz. 364; uzasadnienie wyroku SN z dnia 8 maja 2003 r., II CKN 39/01, LEX nr 78887) z różnych dziedzin nauki, techniki, sztuki, rzemiosła czy obrotu gospodarczego oraz doświadczenia zawodowego (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 30 października 1985 r., III CZP 59/85, OSNC 1986, nr 9, poz. 140), sformułowany i wyrażony w toku postępowania przez osobę wyznaczoną w tym celu przez sąd, niezainteresowaną rozstrzygnięciem sprawy (spełniająca wskazane wyżej kryteria - biegłego), ułatwiający zarazem sądowi właściwą ocenę faktów i rozstrzygnięcie konkretnej sprawy (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 lipca 1969 r., I CR 140/69, OSNC 1970, nr 5, poz. 85; wyrok SN z dnia 20 stycznia 1970 r., II PR 18/69, LEX nr 6652).

Natomiast w sytuacji, gdy zachodzi potrzeba wyjaśnienia okoliczności sprawy wymagających wiadomości specjalnych, sąd powinien dopuścić dowód z opinii biegłego na podstawie właściwych przepisów kodeksu postępowania cywilnego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 kwietnia 2002 r., I CKN 92/00, LEX nr 53932, z dnia 8 listopada 1988 r., II CR 312/88, niepubl., i z dnia 11 czerwca 1974 r., II CR 260/74, LEX nr 8940).

Wracając na grunt zarzutów obydwóch apelacji wskazać należy, iż odnośnie zaskarżenia postanowienia przez wnioskodawcę P. L. – pomimo wskazania zakresu zaskarżenia orzeczenia jako całości orzeczenia – wydobyć można jedynie dwa zarzuty.

Pierwszy zarzut dotyczy aspektu ustalenia przez Sąd Rejonowy, iż darowizna kwoty 60000 złotych dokonana przez ojca wnioskodawcy F. L. wydatkowana na zakup działki i pokrycie kosztów zakupu materiałów budowlanych i kosztów wzniesienia budynku mieszkalnego została darowana do majątku wspólnego stron a nie do majątku osobistego wnioskodawcy. Zgodnie z art. 6 k.c. na skarżącym ciąży obowiązek udowodnienia twierdzeń na które to się powoływał. Tymczasem jak wynika z zeznań ojca skarżącego (karta 103 – 104 akt) wprawdzie pomagał on przy budowie domu stron, ale pomoc ta miała charakteru darowizny i pomocy przy budowie domu dla małżonków L. celem zaspokojenia ich potrzeb mieszkaniowych. Brak dowodów z dokumentów oraz dowodów ze świadków aby F. L. poczynił jakąkolwiek darowiznę tylko na rzecz syna w okresie kiedy strony budowały dom. Natomiast z zeznań ojca wnioskodawcy wynika, iż np. zakupił żwir, cement czy wynajął koparkę na budowę domu dla stron. Gdyby F. L. chciał pomagać tylko i wyłącznie swojemu synowi dałby temu wyraz poprzez dokonanie darowizny – co do określonych kwot czy też określonych rzeczy w sposób formalny zawierając z synem umowę darowizny. Natomiast stan faktyczny sprawy wskazuje, że budowa domu stron prowadzona była przy pomocy obu rodzin byłych małżonków L. na ich rzecz.

Drugim zarzutem skarżącego P. L. do którego należy się odnieść, jest zarzut sprzeczności orzeczenia z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, poprzez zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwoty 42.075,50 zł tytułem zwrotu pobranych pożyczek.

Bezspornym składnikiem majątku wspólnego stron jest przedsiębiorstwo Firma – Handlowo Usługowa P. L. z siedzibą w K. .W okresie od 1 kwietnia 2009 roku do 19 stycznia 2011 roku przedsiębiorstwo to prowadził wnioskodawca który wyłącznie czerpał dochody z tej firmy. W tym okresie strony nie mieszkały razem. Z opinii biegłego G. W. (2) – która w tym zakresie nie była kwestionowana przez strony – wynika, że w/w okresie wnioskodawca uzyskał z tego tytułu dochód w kwocie 84151,14 złotych /vide karta 292 akt/. Zgodnie z artykułem 31§2 pkt 1 k.r.o. do majątku wspólnego należy pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków. Dochodami takimi są dochody osiągane z prowadzonej przez małżonka działalności gospodarczej wchodzącej w skład majątku wspólnego. W uznaniu Sądu odwoławczego kwota 42.075,50 zł tytułem zwrotu pobranych pożyczek – świetle powołanej wyżej opinii biegłego G. W. (2) jest kwotą należną uczestniczce postępowania w związku z dochodami jakie strony osiągały w trakcie trwania małżeństwa. Wnioskodawca nie udowodnił, że powyższą kwotę przeznaczył na potrzeby rodziny a na nim spoczywał ciężar dowodu zgodnie z artykułem 6 k.c..

Wbrew zarzutom skarżącego opinię biegłego G. W. (2) z zakresu wyceny przedsiębiorstw (wraz z opiniami uzupełniającymi), należało uznać za rzetelną, kompletną i stanowczą. Za chybioną należało uznać natomiast zarzut konieczności uwzględnienia przez biegłego pracy własnej skarżącego, bowiem oczywistym jest, iż gdyby skarżący pracował na tzw. etacie (a nie w ramach prowadzonej działalności) jego wynagrodzenie również zaliczałoby się do majątku wspólnego stron (tymczasem skarżący sugeruje, iż stanowiło ono koszt, który należałoby odliczyć).

Odnosząc się natomiast do zarzutów apelacji uczestniczki postępowania wskazać należy, iż na pierwszy plan wysuwa się zarzut, iż istnieją ważne powody z art. 43 k.r.i.o. do ustalenia nierównych udziałów dla byłych małżonków.

Odpierając w ten zarzut wyartykułować należy, iż w uznaniu Sądu Okręgowego brak w niniejszej sprawie podstaw do ustalenia dysproporcji udziałów stron. Zgodnie z regułą wyrażoną w treści art. 43 §1 k.r.i.o. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Zasada równych udziałów obowiązuje bez względu na stopień, w którym każde z małżonków przyczyniło się do powstania majątku wspólnego i niezależnie od przyczyny ustania wspólności. Wyjątkiem od tej reguły jest możliwość ustalenia innej wielkości udziałów, przy czym dotyczyć one muszą całego składu majątku, a nie jego wybranych elementów, i dodatkowo muszą być wynikiem „ważnych powodów” i przyczyniania się przez małżonków do powstania majątku w różnym stopniu. Ważne powody zachodzą wówczas, gdy małżonek, którego dotyczy żądanie ustalenia nierównego udziału, w sposób rażący i uporczywy nie przyczynia się do powstania dorobku stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych (por. postanowienie SN z dn.26.11.1973r. III CRN 227/73, publ. OSNCP 1974, z.11, poz.189), natomiast nie świadczy o ich istnieniu okoliczność niezawinionego nie przyczyniania się do pomnażania majątku, np. z powodu braku kwalifikacji do podjęcia określonego zatrudnienia, niemożności podjęcia pracy np. w okresie ciąży.

O stopniu przyczynienia nie decyduje wyłącznie wysokość zarobków lub innych dochodów, a ciężar wykazania istnienia przesłanek warunkujących ustalenie nierównych udziałów spoczywa na tym, kto zgłosił wniosek w tym zakresie (por. postanowienie SN z dnia 2.10.1997r. II CKN 348/97).

Ustalenia nierównych udziałów domagała się uczestniczka postępowania zatem na niej spoczywał ciężar wykazania realizacji warunków z §2 art. 43 k.r.i.o.

W ocenie Sądu Okręgowego skarżąca okoliczności tych nie wykazała, albowiem powołanie się przez nią na wyrok z 4 maja 2010 roku XIII K 50/10 skazującego wnioskodawcę za przestępstwo znęcania nie skutkuje spełnieniem w/w przesłanek. Jest to bowiem aspekt etyczny a nie ekonomiczny. Skarżąca nie wykazała, iż były mąż np. prowadził „hulaszczy tryb życia”, nie pracował mimo posiadanych możliwości, czy trwonił majątek, tj. by uchylał się od przyczyniania się do jego powstania. Albowiem – niezależnie od relacji pomiędzy małżonkami – skarżący pracował. Zasadniczo w okresie trwania związku małżeńskiego stron - w miarę posiadanych możliwości - oboje małżonkowie pracowali. (uczestniczka postępowania zajmowała się również wspólnymi dziećmi stron.).

W zakresie ustalenia przez Sąd Rejonowy ,że udziały stron w majątku wspólnym są równe Sąd Okręgowy w całości aprobuje rozważania Sądu I instancji zawarte w uzasadnieniu i uznaje je za własny bez potrzeby dalszego ich przytaczania w niniejszym uzasadnieniu . W polu widzenia Sądu odwoławczego był zakres zaskarżenia przez uczestniczkę postępowania, który to dotyczył punktu 9 postanowienia, tj. ponad kwotę 42.075,50zł. Tymczasem właśnie taką kwotę Sąd Rejonowy zasądził, zatem jak się wydaje intencją skarżącej było zaskarżenie punktu 11, tj. w zakresie oddalającym. Czego jednak nie uczyniła. Natomiast wskazana powyżej kwota została na rzecz skarżącej zasądzona.

Ponadto z opinii biegłego sądowego G. W. (2) jednoznacznie wynika , że po ustaniu wspólności ustawowej małżeńskiej do chwili orzekania wartość pożytków jest ujemna i wynosi - 4853,86 złotych / dowód : opinia biegłego karta vide (...) akt . / W tym stanie rzeczy jedynie dodatkowo odnosząc się do zarzutów skierowanych w kwestii opinii biegłego G. W. (2) zaznaczyć należy, iż w świetle przyjętych w orzecznictwie poglądów obowiązek przeprowadzenia dowodu z dalszych biegłych powstaje, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy gdy przeprowadzona już opinia zawiera istotne luki, jest niekompletna (nie odpowiada na postawione tezy dowodowe), jest niejasna (nienależyście uzasadniona) lub nieweryfikowalna (nie pozwala zweryfikować zawartego w niej rozumowania co do trafności wniosków końcowych). Sąd nie jest natomiast zobowiązany dopuścić przedmiotowy dowód tylko dlatego, że dotychczasowa opinia jest dla strony niekorzystna. (por. wyr. m.in. SN z 20.03.2014 r., II CSK 296/13, LEX nr 1460723, wyr. SN 27.07.2010 r., II CSK 119/10, LEX nr 603161).

Sąd I instancji prawidłowo pominął dowód z zeznań świadka H. K.- księgowej prowadzącej księgowość w przedsiębiorstwie Firma –Handlowo Usługowa P. L. z siedzibą w K.- która miała zeznawać na okoliczność czy od ustania wspólności ustawowej stron do 2015 roku toczyły się względem wnioskodawcy postępowania podatkowe. / vide karta 1107 verte akt/ . Z zeznań wnioskodawcy jednoznacznie wynika , że takie postępowania wobec niego się nie toczyły. / vide k- 1146akt/ Sąd mógł pominąć dowód zeznań H. K. ponieważ ten fakt można było ustalić na podstawie innych dowodów /artykuł 231 kodeksu postępowania cywilnego / . Odnosząc się natomiast do zarzutu wadliwego określenia wysokości dopłaty zasądzonej od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania na kwotę 2.234,50zł, w punkcie 9 jego sentencji Sąd Okręgowy dokonując weryfikacji matematycznej wyliczeń podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, iż skoro wnioskodawca ostatecznie otrzymał składniki majątkowe o wartości 29 279 zł, natomiast uczestniczka postępowania o wartości 24 810 zł - należało zasądzić tytułem dopłaty od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 2 234,50 zł.

W punkcie 10 zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy zasądził od uczestniczki postępowania M. L. na rzecz wnioskodawcy P. L. kwotę 3085 złotych tytułem zwrotu nakładów poniesionych przez wnioskodawcę po ustaniu wspólności ustawowej małżeńskiej na majątek wspólny. Wnioskodawca udowodnił w przedmiotowej sprawie ,że z tytułu zapłaty podatków oraz ubezpieczenia wspólnej nieruchomości wydatkował kwotę 6170 złotych. Zgodnie z dyspozycją artykułu 45§1 k.r.i.o. każdy z małżonków może żądać zwrotu nakładów i wydatków , które poczynił ze

swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Sąd Okręgowy podzielił w całości stanowisko Sądu Rejonowego w przedmiocie rozliczenia tych nakładów zawarte w uzasadnieniu tegoż sądu uznając je za własne bez potrzeby dalszego ich przytaczania w niniejszym uzasadnieniu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na mocy art. 385 k.p.c., oddalił apelacje stron jako bezzasadne.